

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI KULTURY
I ŚRODKÓW PRZEKAZU
(NR 94)
z dnia 7 grudnia 2017 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 94)

7 grudnia 2017 r.

Komisja Kultury i Środków Przekazu, obradująca pod przewodnictwem posłanki **Elżbiety Kruk (PiS)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (druk nr 2057).

W posiedzeniu udział wzięli: **Jarosław Sellin** sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Łukasz Andrzejczyk**, **Eliza Kalita** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Radosław Iłowiecki**, **Krzysztof Karkowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu. Witam państwa posłów. Witam zaproszonych gości. Witam pana ministra Jarosława Sellina.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum. Porządek dzienny posiedzenia obejmuje pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej z druku nr 2057. Czy są uwagi do porządku?

Nie słyszę. Stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty. Przypominam, że zgodnie z art. 49 ust. 1 regulaminu Sejmu pierwsze czytanie obejmuje uzasadnienie projektu przez wnioskodawcę, debatę w sprawie ogólnych zasad projektu oraz pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawcy. Bardzo proszę pana ministra Jarosława Sellina o uzasadnienie projektu ustawy.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Jarosław Sellin:

Szanowni państwo, składamy wniosek o nowelizację ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, ustawy, którą czasem nazywamy konstytucją polskiej polityki kulturalnej. To jest ustawa z 1991 r., która już wielokrotnie była nowelizowana.

Zmiana polega na uzupełnieniu art. 28 ustawy o art. 28a, który będzie stanowił upoważnienie dla ministra do wydawania rozporządzeń w sprawie pomocy publicznej, udzielanej w związku z realizacją umów pomiędzy Unią Europejską a państwami EFTA. Chodzi o państwa, które korzystają ze wszystkich możliwości, które Unia Europejska wytworzyła na swoim obszarze wolnego przepływu kapitału, osób itd., ale nie należą do Unii Europejskiej, czyli Norwegię, Islandię, Szwajcarię i Liechtenstein. Dotyczy to mechanizmu finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, czyli czegoś, co w skrócie nazywamy środkami norweskimi.

W związku z programowaniem kolejnej perspektywy mechanizmu finansowego EOG na lata 2014–2021, w oparciu o rozporządzenie Komisji Europejskiej z 2014 r., zaistniała konieczność przygotowania programu pomocowego w randze rozporządzenia ministra. Analogiczne rozwiązanie miało miejsce w przypadku środków europejskich realizowanych w VIII Osi Priorytetowej – Infrastruktura i Środowisko. Dotyczy to perspektywy budżetowej, którą w tej chwili realizujemy w Unii Europejskiej.

Umożliwi to udzielanie pomocy publicznej projektom realizowanym z wyżej wymienionego mechanizmu. W dotychczasowym systemie prawnym brakuje stosownego upoważnienia. Krótko mówiąc, chodzi o to, że jeżeli jakiś beneficjent zakontraktuje i dostanie środki norweskie, ale one nie będą wyczerpywały jego potrzeb, to możliwe będzie

– bez notyfikacji w Unii Europejskiej, bez zbędnych problemów prawnych – finansowe wsparcie projektu w celu jego pełnej realizacji.

Projekt tej nowelizacji został przyjęty przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. 16 listopada został przyjęty przez Radę Ministrów. Projekt przedstawiamy szanownym państwu posłom z komisji kultury w takim kształcie, jaki zaproponowała Rada Ministrów. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę o pytania i uwagi do wypowiedzi pana ministra. Bardzo proszę.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Chciałabym się upewnić, panie ministrze. Zrozumiałam, że to jest wymóg doprecyzowania – tak bym to nazwała. Konieczność wydania tych rozporządzeń jest związana z nowymi regulacjami. Środki norweskie zawsze były. Wcześniej nie podejmowaliśmy żadnych ustaw, które do czegoś by obligowały. Chciałabym się upewnić, że jest tak, jak było, tyle tylko, że trzeba to sformalizować.

Druga kwestia. Z uzasadnienia. Mimo wszystko nie bardzo wiem, dlaczego akurat ta regulacja ma się przyczynić do poprawy dostępu małych i średnich przedsiębiorstw do tych środków finansowych. Czy w ogóle ma coś poprawić? Może jest taki wymóg formalny. Mam takie wątpliwości formalno-merytoryczne.

Czy to w ogóle ma poprawiać? Czy to jest wymóg formalny? Czy chodzi o jakieś konkretne programy?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Krzysztof Mieszkowski. Czy ktoś się jeszcze zgłaszał?

Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):

Dziękuję. Pani przewodnicząca, panie ministrze, chciałbym się dowiedzieć, jak to się ma do nowej zasady dystrybucji środków norweskich? Czy to ma związek z nowymi sposobami rozdziału pieniędzy? Czy może jest to jakieś niedopatrzenie formalne?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję. Proszę, pani poseł Pasławska.

Poseł Urszula Pasławska (PSL):

Chciałabym dobrze zrozumieć państwa projekt ustawy i zapytać, jaką rolę będzie pełnić ministerstwo kultury we wdrażaniu środków norweskich i z obszaru EOG? Rozumiem, że ma być analogiczna do bycia instytucją pośredniczącą, tak jak jest to w Programie Infrastruktura i Środowisko. Chciałabym wiedzieć, o jakich pieniądzach mówimy. Jaka alokacja miałyby być zależna od ministra kultury.

Zgadzam się z pytaniem pani wiceprzewodniczącej. Co jest przyczyną tworzenia na cito konieczności tworzenia rozporządzenia, które ma pomóc w notyfikacji programu? Ja tego nie rozumiałam. Czy chodzi o notyfikację pomocy dla poszczególnych beneficjentów? Pan minister dość niejasno to wyjaśnił.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę. Pani poseł Joanna Scheuring-Wielgus.

Poseł Joanna Scheuring-Wielgus (N):

W zasadzie chciałabym zabrać głos w tej samej kwestii, ponieważ to uzasadnienie jest bardzo zawoalowane i trudne do zrozumienia. Proszę nam wyraźnie wytłumaczyć, czy robią to państwo z tego funduszu, że fundusze norweskie są opóźnione i obawiają się państwo, że jakaś notyfikacja przedłużyłaby ten proces. Czy będą państwo dysponować funduszami norwesкими? Jak to ma związek z tym?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są jeszcze jakieś pytania lub uwagi? Bardzo proszę.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Panie ministrze, rozumiem, że jest to przyjęte przez Radę Ministrów, ale kiedyś był taki dobry obyczaj, że posłowie otrzymywali opinię Ministerstwa Spraw Zagranicznych, gdzie

minister odpowiedzialny za europejskość przepisów przedstawiał swoją opinię. Tu chyba jej nie ma. Być może myłę się, ale nie znalazłam. Jest jedynie adnotacja, że nie dotyczy to ustawodawstwa Unii Europejskiej.

Poseł Anna Elżbieta Sobecka (PiS):

Nie jest sprzeczny z prawem europejskim.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Nie jest sprzeczny, ale...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

To jest opinia, pani poseł.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

...ale dostawaliśmy taką rozbudowaną, merytoryczną.

Poseł Anna Elżbieta Sobecka (PiS):

Może taką potrzebę miał rząd platformy.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Po kolei zgłaszamy się do wypowiedzi.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Chwilowo nie mówimy o żadnych rządach.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pani przewodnicząca i pani poseł, proszę zgłaszać się do wypowiedzi. Pytałam, czy są pytania.

Poseł Małgorzata Chmiel (PO):

Tak.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

To proszę.

Poseł Małgorzata Chmiel (PO):

Chciałabym sprostować. Szanowna pani, jeszcze rok temu dostawaliśmy. I dostajemy. Komisja Infrastruktury dostaje.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę. Jest opinia. To jest decyzja ministra, czy są tam konieczne uzupełnienia, jeśli nie ma sprzeczności. Pytanie zostało zadane, więc proszę pana ministra o odpowiedzi na pytania.

Sekretarz stanu w MKiDN Jarosław Sellin:

Spróbuję odpowiedzieć na wszystkie pytanie. Jeśli będzie jakiś niedosyt, to o uzupełnienie poproszę panią dyrektor Monikę Smoleń z Departamentu Funduszy Europejskich, która w tej sprawie ma dłuższą pamięć instytucjonalną niż ja.

Szanowni państwo, jeśli chodzi o pierwsze pytanie. Dlaczego w tej chwili ustawa jest nowelizowana i daje taki instrument ministrowi? Jest tak, ponieważ w 2014 r. wyszło rozporządzenie Komisji Europejskiej w tej sprawie. Musimy to dopasować do rozporządzenia Komisji Europejskiej. Dokładnie tego to dotyczy.

Jeśli chodzi o środki norweskie w nowej perspektywie, to one wciąż są negocjowane przez Ministerstwo Rozwoju. Chodzi o całą pulę środków norweskich przeznaczonych dla Polski. Z tego co wiem, negocjacje zakończą się jeszcze w tym miesiącu. Natomiast na cele związane z kulturą i dziedzictwem narodowym, w ramach tej większej puli, którą negocjuje Ministerstwo Rozwoju, przeznaczonych będzie 75 mln euro. To jest kwota, którą będziemy mogli przeznaczyć na cele związane z kulturą i dziedzictwem narodowym.

Jeśli chodzi o kolejne pytania. Tutaj chodzi o to, żeby nie trzeba było notyfikować tzw. wkładów własnych. Prawie każdy projekt opiera się na pozyskiwaniu środków norweskich, ale czasami potrzebny jest wkład własny. Chodzi o to, żeby w ramach realizowania projektów nie trzeba było notyfikować wkładów własnych.

Jeśli chodzi o MSZ, to odpowiedź już padła. Przepraszam, jeśli ten krótki dokument do państwa nie dotarł. Został podpisany przez wiceministra spraw zagranicznych Jacka Czaputowicza 16 listopada. Stwierdza, że projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej i opieramy się na tej opinii.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Ministerstwo uznało to za wystarczające i opinia jest.

Dyrektor Departamentu Funduszy i Spraw Europejskich Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Monika Smoleń-Bromska:

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Tytułem uzupełnienia powiem, że przed wejściem w życie rozporządzenia Komisji Europejskiej w 2014 r. pomoc publiczna w obszarze kultury była udzielana na podstawie art. 107 traktatu o Unii Europejskiej, który mówił, że pomoc dla kultury jest zgodna z rynkiem. Pomoc może być udzielana pod rygorem spełnienia kilku warunków, m.in. pomoc nie może zaburzać warunków konkurencji i wpływać na wymianę międzynarodową.

Jednakże praktyka Komisji Europejskiej zaczęła pokazywać, że w wielu projektach związanych z kulturą, realizowanych ze środków unijnych, może dochodzić do zaburzenia konkurencji na rynku międzynarodowym i ten artykuł zaczął budzić wątpliwości prawne.

Stąd – jak powiedział pan minister – w 2014 r. komisja wydała rozporządzenie o tzw. wyłączeniach blokowych, uznając, że pomoc publiczna w kulturze będzie możliwa bez notyfikacji pod warunkiem spełnienia zasad określonych w tymże rozporządzeniu Komisji Europejskiej. Na tej podstawie, zarówno w programach krajowych, jak i w programach regionalnych, zostały wydane rozporządzenia.

Jeśli chodzi o środki unijne, to delegacją ustawową do wydania rozporządzeń dla wszystkich ministrów jest ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Natomiast jeśli chodzi o środki norweskie, to nie ma jednej ustawy, która została stworzona z myślą o tych środkach i dlatego Ministerstwo Rozwoju uznało, że każdy minister w swojej branżowej ustawie powinien stworzyć delegację.

Takie delegacje ma w swoich ustawach branżowych zarówno minister środowiska, jak i minister nauki. Stąd też, nie jest to żadne niedopatrzenie czy naprawianie błędów, tylko podążanie za legislacją, która idzie w tym momencie i wskazanie dla ministra kultury delegacji, na podstawie której zostanie wydane rozporządzenie, które będzie zgłoszone do Komisji Europejskiej i projekty, które będą chciały korzystać z pomocy publicznej (np. w pewnym zakresie realizować działalność gospodarczą, działalność komercyjną), będą mogły to robić na określonych zasadach, m.in. trwałość projektu będzie wydłużona z 5 do 10 lat.

Dlaczego małe i średnie przedsiębiorstwa? Dlatego, że w ramach środków norweskich może być dopuszczone wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw w zakresie przemysłów kreatywnych. Przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność w tym obszarze. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś pytania? Czy wątpliwości państwa posłów zostały rozwiązane? Jeśli nie ma, to zamykam dyskusję. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu ustawy z druku nr 2057.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy. Bardzo proszę. Rozpoczynamy od tytułu. Czy są uwagi do tytułu? Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tytułu w brzmieniu zaproponowanym w projekcie? Nie ma.

Przechodzimy do art. 1. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Biuro Legislacyjne ma uwagę, naprzeciw której wychodzi poprawka, która została przedstawiona Wysokiej Komisji. Jej treść została uzgodniona z przedstawicielami rządu.

Chodzi o to, żeby stworzyć tzw. przepis materialny w ustawie o działalności kulturalnej, który byłby podstawą do wydania rozporządzenia, o którym mowa w przedsta-

wionym projekcie. Chodzi o to, żeby uniknąć zarzutu niezgodności z art. 92 konstytucji i ewentualnych poprawek w Senacie.

Drugą częścią tej poprawki jest nadanie ust. 2 brzmienia, w którym usuwa się wątpliwość, że dotychczasowy zakres rozporządzenia, określony w ust. 2, nie miał wytycznych. Oczywiście to była jedynie wątpliwość, natomiast ta poprawka – poprzez nadanie nowego brzmienia ust. 1 i ust. 2 – usuwa te dwie wątpliwości o charakterze prawnym. One jednak wymagają przejęcia przez posłów.

Należy wspomnieć, że podobne brzmienie przepisu pojawiło się na początkowym etapie prac nad tym projektem. Te przepisy wyglądały podobnie. Przewidziany był przepis materialny, który później został usunięty, ale wydaje się, że jest to potrzebne, żeby nie było zarzutów.

Wydaje się, że pod względem merytorycznym nie powoduje to żadnej zmiany, natomiast będzie to ułatwienie w procesie legislacyjnym.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję. Proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MKiDN Jarosław Sellin:

Przyjmujemy poprawki zaproponowane przez biuro.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję. Pani przewodnicząca.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Chciałabym dopytać pana mecenasa. Mam tę karteczkę i tu jest tak: „przed ust. 1 nadać brzmienie”. Czy to ma być przed zaproponowanym brzmieniem ust. 1?

Legislator Krzysztof Karkowski:

To jest omyłka. Chodzi o ust. 1.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Chodzi o to, żeby ust. 1 nadać brzmienie.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Mogę to wyjaśnić. Brzmienie ust. 1, które tu proponujemy, to w porównaniu do przepisu w projekcie, będzie jakby przed tym ust. 1, który jest...

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Ale tego nie będzie.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Oczywiście nie będzie. Wyraz „przed” jest błędem i formalnie nadajemy nowe brzmienie ust. 1, natomiast on będzie przed tym ustępem, który jest zaproponowany w projekcie. Stąd wzięło się określenie „przed”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Słowo „przed” skreślamy z projektu poprawki. Czy pani poseł Lichočka ma jakieś pytania? Może pan poseł Czabański? Nie. Czy są jeszcze jakieś pytania w sprawie brzmienia art. 1, które zostało uzgodnione między Biurem Legislacyjnym a ministerstwem kultury? Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 1 w takim brzmieniu? Nie ma.

Przechodzimy do art. 2. Czy są uwagi? Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego artykułu? Nie ma.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem projektu ustawy z druku 2057? (23) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Komisja jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projektu stawy. Gratuluje, panie ministrze, i bardzo dziękuję.

Pozostało nam ustalenie posła sprawozdawcy. Bardzo proszę. Pan poseł Babinetz.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję. Zgłaszam kandydaturę pani przewodniczącej Elżbiety Kruk.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję. Czy są inne kandydatury? Nie ma. Ja się zgadzam.

Tym sposobem wyczerpaliśmy porządek posiedzenia. Czy może są jakieś pytania albo sprawy różne? Jeśli nie ma, to serdecznie państwu dziękuję. Zamykam posiedzenie Komisji.